Posudek na bakalářskou práci

X oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Martin Černý
	Datum: 6.9.2011

Autor: **Veronika Hřebíková**

Název práce: **Vztah druhové rozmanitosti různých taxonomických skupin v nelesních biotopech**

X Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem práce – jak jsem si raději ověřil z anotace zadání v SIS - je na základě publikovaných údajů posoudit oprávněnost předpokladu, že existuje kladný vztah mezi diverzitou tzv. zástupných (tj. z různých důvodů často studovaných) druhů a ostatními skupinami organismů, zjistit pro jaké taxony tento předpoklad platí, pro jaké nikoliv, případně na jakých škálách se uplatňuje. Získané údaje pak diskutovat i z hlediska ochranářského managementu.

Struktura (členění) práce:

Vzhledem k rešeršnímu typu publikace přiměřená.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Seznam literatury je rozsahem více než dostatečný (82 položek), otázkou zůstává, zda je relevantní k cílům práce (viz komentář níže). Formálně je styl zápisu citovaných zdrojů víceméně pořádku, snad až na to, že je zvykem u knih uvádět počet stran a nicméně hned první odkaz (Caro, 2001) jsem v seznamu nenašel. Položka Reimchen 2001 vyšla v *Ecoforestry* 16:13-17.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce je rešerší a vlastní výsledky neobsahuje.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Práce obrazovou dokumentaci neobsahuje. Po stylistické stránce je práce vyhovující, z hlediska pravopisu má autorka občas potíže s interpunkcí (např. ne všude jsou vedlejší věty odděleny čárkami).

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Splnění cílů práce je z mého pohledu problematické, neb z 16 stran „čistého" textu se otázkami formulovanými v zadání zabývá autorka na 7 stranách 2. kapitoly, a to ještě s výhradami (viz níže). Velká část práce (1. kapitola) je věnována popisu ochranářských druhových konceptů, což by šlo pochopit pro vysvětlení termínu „zástupný druh", který jediný má k cílům práce jasnou vazbu (na to by ale stačil jeden dva odstavce), rozebírání ostatních je nadbytečné a vede práci jiným směrem, než byl záměr zadání. Daleko potřebnější (pro čtenáře i autorku) by bylo např. uvedení problematiky zjišťování a hodnocení diverzity, a to obecné i vzhledem k jednotlivým skupinám organismů.

Avšak ani kapitola 2 není pro čtenáře procházkou růžovým sadem. Především se nemohu zbavit dojmu, že sama autorka nemá vždy jasno, jaký vztah mají uváděná fakta k tématu práce (neboli o čem že to vlastně píše), protože jinak by asi neuváděla informace typu „pro

zachování či obnovení diverzity je velmi důležité udržování luk a polí", nevypisovala význam modrásků pro všemožné obory biologie (včetně genetiky a studium fylogeneze) či by čtenáři objasnila, proč zařadila např. odstavec o různé odolnosti rostlin k toxickým prvkům.
I relevantní údaje jsou zpracovány dosti povrchně, bez snahy o nějaké myšlenkové zhodnocení opsaných skutečností. Bylo by například zajímavé se dozvědět, jaký je rozdíl mezi heterogenitou a diverzitou rostlin, a proč první (na rozdíl od druhé) koreluje s diverzitou motýlů (str. 20). Na tomto místě (a dále v textu) též autorka používá termín „indikátorový druh", jehož pojetí je zjevně odlišné od „indikačního druhu – bioindikátoru" (kapitola 1.4), přičemž v kapitole 1 tento termín není pojednán. Též mne (mj.) zarazila třeba formulace (str. 23), že by nějaký organismus (králíci) mohl být *využíván* jako klíčový druh.

Jako záblesk myšlenkově interesantního tématu lze vidět kapitolu 2.1.1. pojednávající o možnosti využít jako „surrogates" vrcholové predátory, ale i v tomto tématu autorka klouže po povrchu a nechává bez odpovědi i zjevné „rozpory", kdy v jednom odstavci (na základě práce Roth & Weber 2008) autorka uvádí, že ve vztahu dravců a motýlů se dravci jako indikátorové druhy neuplatňují, zatímco v následujícím odstavci píše o sýkorách jako velmi dobrých indikátorech diverzity motýlů (Schmid et al 1998). Nejsem si jist, zda je autorce jasné, že i sýkora je dravec.

Kapitola 2.2 o ochranářských managementových zásazích též kolem tématu práce spíše jen krouží, a to někdy velmi vzdáleně, než aby se čtenář dozvěděl něco relevantního. Kapitola je uvedena pro mne málo pochopitelným příkladem pozitivní korelace diverzity „koníků" (rovnokřídlých; autorčin termín, uvozovky jsou ode mne) a hustotou lidské populace, aby pak pokračovala statí o vztahu diverzity čmeláků k různým typům zemědělského hospodaření. Následně se čtenář dozví, že prvním problémem ochranářského managementu je poctivost a důvěryhodnost celého projektu, z následujícího vyplývá, že ve skutečnosti jde o (žádoucí) maskování ochrany cílových druhů alokováním financí na ochranu druhů pro veřejnost přijatelných. To je asi běžná praxe, ale jakkoliv se přímo nabízí zhodnotit to v kontextu cílů práce (tedy jaké skupiny se takto dají využívat), nic takového se čtenář nedozví. Kapitola je pak uzavřena výčtem obecných přístupů k možnému managementu cílových lokalit/druhů.

Mám-li své dojmy z práce shrnout, mám za to, že je po obsahové stránce hluboko pod žádoucím standardem bakalářských prací na biologické sekci PřF UK.

Otázky a připomínky oponenta:
Viz výše

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

☐ výborně ☐ velmi dobře ☐ dobře X **nevyhověl(a)**

Podpis školitele/oponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na lukkrat@email.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kratochvíl, katedra ekologie PřF UK, Viničná 7, Praha 2.